

Krista Hafner

Marjetica, hčerka Matjaževa

Ilustrirala Mara Kraljeva.

I. Kralj Matjaž

Nekoč je živel mogočen kralj, ki mu je bilo ime Matjaž. Ljudje so ga radi imeli, zakaj bil je dober človek. Sovražniki pa so se ga bali. Turki so se tresli v strahu, samo če so slišali njegovo ime.

Nekega dne je kralj Matjaž odložil svojo zlato krono in svoj kraljevski plašč ter se oblekel v preprosto kmečko obleko. Odšel je na ogled po svoji deželi, da vidi, kako se godi njegovim ljudem.

Na dolgi njivi je zagledal kmeta, ki je oral. Mož se je težko upiral ob plug in rezal brazdo za brazdo v črno zemljo. Kralj Matjaž se je ustavil ob njem in ga prijazno pozdravil:

»Dober dan! Počijte nekoliko, dobri mož, bom jaz ta čas oral namesto vas.«

Mož ga je pogledal, si obrisal potno čelo in rekel:

»Oh, če hočete. Res bi si rad malo oddahnil.«

Kralj Matjaž se je vstopil med ročici in pritisnil ostro rezilo v zemljo. Težko je šlo, ni bil vajen takega dela. Počasi se je rezala brazda v zemljo. Ko je došel do konca njive, se je truden oddahnil.

»Teško delo imate,« je rekel kmetu.

»Teško že,« je odgovoril kmet. »Pa nič zato. Saj vemo, zakaj delamo. Imamo mogočnega kralja, ki varuje našo zemljo in skrbi za nas. Pod njim se nam dobro godi. Bog ga nam ohrani!«

Kralj Matjaž je ginjen stisnil možu roko.

»To je najlepša pohvala, ki sem jo kdaj slišal,« je rekel. »Bog ohrani tudi vas in z vami vse, ki obdelujete našo zemljo!«

Stisnil je možu cekin v desnico in odšel dalje po poti.

II. Marjetica

Ko se je kralj Matjaž vrnil v svoj kraljevski grad, ga je na pragu že čakala njegova hčerka Marjetica.

Marjetica je bila takrat stara osem let, devetega pol. Imela je sinje oči in svetle lase. Kadar se je zasmejala, so se ji za rdečimi ustnicami pokazali beli zobje in kralju Matjažu se je zdelo, da se mu živ angelček smehlja.

Marjetica je že zdaleč zagledala očeta in mu stekla naproti:

»Oh, samo da si se vrnil, očka. Tako dolgečas je v gradu, kadar tebe ni doma.«

Matjaž je prijel deklico za roke, jo objel čez pas in zaplesal z njo, da ji je visoko v zrak zavihralo nagubano krilce. Nato jo je odnesel v svojo sobo. Marjetica se mu je vsedla v naročje, zaploskala z rokami in nagajivo zapela z zvonkim glasom:

»Križ, kraž,
kralj Matjaž,
daj mi groš,
da si kupim nož!«

»Pa čemu ti bo nož?« je vprašal kralj Matjaž.

»Andrejčku, svojemu prijateljčku, ga bom podarila. Že vse dni ob naših vratih na pragu čepi in si oster nožiček želi. Njegov oče je ubog delavec in mu ga ne more kupiti, zato sem mu ga jaz obljubila. Saj mi boš dal groš, kralj Matjaž, kaj ne?«

»Seveda ti ga bom dal. Še dva. Tu jih imaš in kupi Andrejčku tak nož, da mu bo veselja poskočilo srce.«

In stisnil ji je v roko dva srebrna groša, Marjetica pa je vesela odbežala, da kupi nož svojemu prijateljčku Andrejčku.

III. Vrt

Okoli gradu, v katerem je živel kralj Matjaž, se je razprostiral lep, velik vrt. Pisane cvetlice so rastle v njem in prijetno vonjale, visoka drevesa so širila široke krošnje v zrak in dajala prijetno senco. Po njih so skakale ptičice in drobile mile pesmice in urne veverice so švigale od debela do debela in iskale lešnike in zelod.

Sredi vrta je bila lepa trata, okoli katere je rastle gosto grmovje. Tu se je Marjetica najraje igrala. Trgala je rožice in se igrala z živalcami. Te so jo tako dobro poznale, da so prihajale same k njej in ji zaupno jemale hrano iz rok.

Nekega dne se je tu sprehajala s svojim očetom, kraljem Matjažem. Že sta obhodila skoraj ves vrt, pregledala vsa ptičja gnezda, se pomenila z drobnimi vevericami in pohvalila pisane cvetlice, ker so tako lepo vonjale. Mahoma pa se je Marjetica domislila:

»Očka, igrayva se!«

»Pa se dajva,« je bil kralj Matjaž pripravljen.

»Kaj pa naj se igrava?« je vprašala deklica.

»Kar hočeš,« je odgovoril oče.

Deklica je pomislila, pa zaploskala:

»Očka, bodi skobec!«

»Kakor hočeš,« je bil kralj Matjaž pripravljen.

Razprostrl je roki, razširil prste, da so bili podobni groznim krempljem in pričel loviti hčerko. Marjetica je bežala pred njim, cvilila v strahu in ga podila: ššš, šššš!«

Toda skobec se ni dal ugnati. Pograbil je deklico za krilec, jo stisnil k sebi in rekel: »Moja si, zdaj te pojem! Kar živo te pojem!«

Toda deklica se mu je iztrgala iz rok in rekla:

»Očka, bodi divji mož!«

Kralj Matjaž je pohlevno ubogal. Razmršil si je dolgo brado in rjave lase in je bil pravi pravcati divji mož. Lovil je deklico, ki je urno bežala pred njim, sopel in renčal in ko jo je ujel, je z debelim glasom zapel:

»Te ujamem, te oskubim,
te ožmem,
te v malho potlačim,
za malco pojem!«

Široko je odprl usta, deklica pa se mu je zasmejala in zapela: »Očka, bodi Turek! Nič se te ne bojim!«

Vzel je robec, si ga povezal okoli glave in je imel turban kakor pravi resnični Turek. V grmu si je urezal krivo palico in si jo zataknil za pas. To je bila njegova kriva turška sablja. Lovil je svojo deklico, ki je bežala pred hudim Turkom, se skrivala za grmovjem, pa hudemu Turku le ni mogla uiti. Že jo je prijel, jo vzel v naročje in rekel: »Zdaj pojdeš z menoj v turško sužnost!«

(Dalje.)

Iz ljudske modrosti

Dobra srca se spoznajo v dobrih delih.

Kdor mir ljubi, ni nikdar na izgubi.

Tudi odkritosrčnost ima svoje meje, ker vsakdo ne zasluži, da bi mu zaupali.

Pozabi, kar si storil dobrega in stori kaj — boljšega!

Z besedami ne poplača nikdo dolgov.

Spoznanje lastnih napak, k poboljšanju prvi korak.